

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ชุมชน
เป็นฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเชียงتون
GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION DEVELOPMENT OF
INTERNAL QUALITY ASSURANCE USING THE COMMUNITY
BASED DEVELOPMENT : A CASE STUDY OF
BANNONGCHIANGTOON SCHOOL

¹ธัญวรรณ ใจเพ็ง ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และ ³กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์
¹Thanyawan Chaipeng, ²Charoenwit Sompongdam and ³Kanokkan Sisurin

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand

¹thanyawan.chaipeng@gmail.com

Received :January 6, 2023; Revised :March 10, 2023; Accepted :March 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงتون โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงتون โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ผู้ให้ข้อมูลหลักในการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองช่วงชั้นที่ 1 ตัวแทนชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และการศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษา ตัวแทนชุมชน (สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล) ตัวแทนผู้ปกครองช่วงชั้นที่ 2 และตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 เก็บข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร แบบสังเกตบริบท แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกและจัดระบบข้อมูลเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายและความสำคัญของปรากฏการณ์จากทัศนะ

¹ นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ อาจารย์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ของผู้วิจัย (A Native Category Approach) พบว่า 1) สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาที่ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การสังเกตบริบทเพื่อหาบริบททั่วไปของโรงเรียน จากนั้นนำประเด็นจากการวิเคราะห์เอกสารและการสังเกตบริบทมาสัมภาษณ์ เพื่อหาประเด็นที่นำมาใช้ในการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจนได้ข้อสรุปข้อมูลที่เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

คำสำคัญ : ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ชุมชนเป็นฐาน

Abstract

The objectives of this research were to study the conditions and problems of the internal quality assurance in Bannongchiangtoon School by using the community based learning. And to study the guidelines for developing the internal quality assurance in Bannongchiangtoon School by using the community based learning. The main informant in the study by interviewing were the school committee, the parents' representatives in the 1st tier, the community representatives(village headmen), the leaders of the 8 learning areas, and the student representatives in the 1st tier. And the focus group discussion of education were the chairman of the school committee, the school director, the educational institution quality assurance supervisors, the community representatives(Subdistrict Administrative Organization) and the parents' representatives in the 2nd tier. The student representatives in the 2nd tier collected data by document analyzing, context observation, interview and focus group discussion. Analyzed the data by classifying and organizing the data to understand the meaning and significance of the phenomenon from the point of view of the researcher (A Native Category Approach). The research findings were. 1) Conditions and problems of the internal quality assurance in Bannongchiang toon School by using the community based learning. The data was analyzed by analyzing documents to study the conditions and problems that supported the internal quality assurance systems in the educational institutions. Presidential observations to find the general context of the school interviews were then taken from document analysis and contextual presidential observations to find the issues that can be used in the focus group discussions in order to gain in-depth information until the

conclusions are drawn that guide the development of the internal quality assurance. 2) Guidelines for the Internal Quality Assurance in Bannongchiangtoon School by using the community based learning were to analyzed the data according to the basic education standards for the internal quality assurance by the Office of the Basic Education Commission. Ministry of Education which consists of 4 aspects: Education Administration and management, teaching the quality of students and developing a professional learning community.

Keywords :Quality assurance in educational institutions, Community Based Development

บทนำ

ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการบริหารจัดการ เช่นเดียวกับการบริหารหรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่ต้องมีการดำเนินงานให้เป็นระบบครบวงจรโดยมีขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับอันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด รวมทั้งมีจุดอ่อนหรือปัญหาในเรื่องใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การวางแผนและการดำเนินงานระยะต่อไปบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพภายนอก และการประเมินคุณภาพภายใน จากหน่วยงานที่เป็นกลาง เพราะจะทำให้เกิดกลไกในการตรวจสอบอย่างจริงจัง รวมทั้งกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชาติถึงหน่วยงานที่เล็กที่สุดคือสถานศึกษาและภายในห้องเรียนต้องมีการประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ทั้ง 3 ระดับการศึกษา ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร สมศ. พิจารณาและมีมติเห็นชอบกรอบการดำเนินการไว้ 5 ประเด็น คือ 1. คงมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก (มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ) 2. ใช้หลักการ Better, Together, Simplify ในการพัฒนาตัวบ่งชี้ให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายใน (IQA) และการประกันคุณภาพภายนอก (EQA) 3. กำหนดให้ตัวบ่งชี้การประเมินเป็นตัวบ่งชี้สามมิติ (Three Dimensional KPIs) ได้แก่ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม 4. การประเมินต้องไม่เพิ่มภาระกับสถานศึกษา เน้นการประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ของสถานศึกษา 5. คงชื่อตัวบ่งชี้เดิมจากการประเมินภายนอกรอบสามแต่ปรับเกณฑ์การประเมินให้เข้มข้น เพื่อที่จะสามารถประกาศให้สถานศึกษาได้รับทราบก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี ก่อนเข้าสู่การประเมินจริง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2565)

ทั้งนี้การประกันคุณภาพภายใน จึงเป็นงานสำคัญในสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม การประกันคุณภาพภายในจะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการ

ที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมายนั้นจะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบหรือพัฒนา ปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา การประเมินตนเองเหมือนกับ การส่องกระจกดูตนเอง และส่องศิษย์แล้ววิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยที่เกิดกับตน กับงานและกับศิษย์จะช่วยให้เกิดการพัฒนารับปรุงให้ดีขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมี สุขภาพดี ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิด และมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมให้เด็กเป็นคนดี มีความสามารถและมี สุขภาพดี ถ้าสถานศึกษาไม่มีการมองตนเองและพัฒนาตนเองแล้ว ก็เป็นไปได้ยากที่การศึกษาและเยาวชนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูจะต้องร่วมกันประเมินตนเองและดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยมีเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ สถานศึกษาควรจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมแนวทาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

โรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่หมู่ 5 ตำบลหนองเชียงทูน อำเภอปรังคัง จังหวัดศรีสะเกษ ปัจจุบันจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 158 คน แยกเป็นระดับอนุบาลจำนวน 23 คน ระดับประถมศึกษา จำนวน 70 คน และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 45 คน มีบุคลากรคือผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอน 13 คน นักการภารโรง 1 คน เขตบริการของโรงเรียนครอบคลุม 3 หมู่บ้านคือ บ้านหนองแวง หมู่ที่ 1 บ้านหนองเชียงทูนใต้ หมู่ที่ 5 และบ้านหนองเชียงทูน หมู่ที่ 15 อยู่ในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเชียงทูน มีการจัดองค์กร โครงสร้างบริหารตามแนวทางการบริหารการศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป และเมื่อเดือนมิถุนายน 2559 โรงเรียนเข้ารับประเมินคุณภาพภายนอก ผลการประเมินมีมาตรฐานที่ต้องปรับปรุง คือด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนไม่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐาน ที่ 5 ผู้เรียนยังไม่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ได้ตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการวางระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ได้แก่ ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 และผู้ศึกษาเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน จึงทำการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่เป็นกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบโดยการกระทำร่วมกันระหว่างผู้ศึกษากับผู้ร่วมศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ตัวแทน ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนชุมชนเพื่อมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้าน

หนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาสภาพ และปัญหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์

1.1 การศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสาร

1.1.1 แหล่งข้อมูล ได้แก่ คู่มือการบริหารโรงเรียนเป็นนิติบุคคล แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี 2564 รายงานการประเมินตนเอง รายงานการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สมุดหมายเหตุการณ์ สมุดนิเทศ แบบบันทึกการปฏิบัติงานของครูเวรประจำวัน เอกสารหลักฐานทางวิชาการของโรงเรียน และข้อมูลทั่วไปของชุมชน

1.1.2 วิธีการวิเคราะห์เอกสาร ได้แก่ ใช้แบบการบันทึกเอกสาร และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.1.3 ประเด็นในการศึกษา

- 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน
- 2) ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน

1.2 การศึกษาโดยการสัมภาษณ์

1.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) มาเป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

1.2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1.คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน 2.ตัวแทนผู้ปกครองช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 5 คน 3.ตัวแทนชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 1 คน 4.หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 8 คน 5.ตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 5 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สภาพ และปัญหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน

1.2.4 ประเด็นในการศึกษา

- 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียง

ทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2) ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียง
ทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้าน
หนองเชียงทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในโรงเรียนบ้านหนองเชียงทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) มาเป็นแนวทางในการ
วิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ด้านบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้าน
คุณภาพผู้เรียน และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1.ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
2.ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน 3.หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษา จำนวน 1 คน
4.ตัวแทนชุมชน (สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน 1 คน 5.ตัวแทนผู้ปกครองช่วงชั้นที่ 2
จำนวน 5 คน 6.ตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 5 คน

2.3 ประเด็นในการศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายใน โรงเรียนบ้านหนองเชียงทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนบ้านหนองเชียงทุน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์
สรุปประเด็นได้ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนบ้านหนองเชียงทุน เป็นโรงเรียนขยายโอกาส
- 1.2 มีบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน และมีนักเรียน จำนวน 153 คน
- 1.3 มีการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ
งานบริหารบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป
- 1.4 มีการระดมความคิด หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ
เป้าหมายของทางโรงเรียนให้มีความชัดเจน
- 1.5 โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงาน
ภายนอกในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน โดยมีการกำกับติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณอย่าง
ต่อเนื่อง

1.6 เมื่อเดือนมิถุนายน 2559 โรงเรียนเข้ารับประเมินคุณภาพภายนอก ผลการ
ประเมินมีมาตรฐานที่ต้องปรับปรุง คือด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนไม่มีความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

มาตรฐาน ที่ 5 ผู้เรียนยังไม่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.7 ครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่นำหลักสูตรมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

1.8 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบใช้ห้องสมุดสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติมในเวลาว่าง แต่จะใช้ห้องสมุดต่อเมื่อครูมอบหมายงาน ประกอบกับห้องสมุดไม่เป็นเอกเทศ มีหนังสือสำหรับให้ผู้เรียนค้นคว่ายังมีจำนวนน้อย ไม่หลากหลาย

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สรุปประเด็นได้ ดังนี้

2.1 โรงเรียนควรปรับงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การบริหาร งบประมาณควรมีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกครั้ง จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมพัฒนาห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน จัดให้มีห้องจริยธรรม ปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ต ให้สามารถใช้การได้สะดวก

2.2 ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้ผู้ให้ข้อมูลหลักร่วมวิเคราะห์จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของชุมชน ส่งเสริมให้สอนแบบบูรณาการและจัดทำแผนบูรณาการ

2.3 ครูควรเพิ่มการสอนวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และทำวิจัยในชั้นเรียนแก้ไขปัญหา ให้มีครูแนะแนวประจำโรงเรียนเพื่อคอยแนะนำให้ผู้เรียนใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจผู้เรียนควรพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อย่างเร่งด่วน โดยครูควรเพิ่มการสอนวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2.4 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามโอกาสอันควร และโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและประชุมร่วมกับชุมชนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียง ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป มีบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน และมีนักเรียน จำนวน 153 คน เป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีการระดมความคิดทำ หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของทาง

โรงเรียนให้มีความชัดเจน โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานภายนอกในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน โดยมีการกำกับติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ มีตัวบ่งชี้ ความสำเร็จชัดเจน มีการนำผลการประเมินภายนอกรอบแรกมาร่วมวิเคราะห์เพื่อจัดทำโครงการพัฒนา โดยลำดับตามความเร่งด่วนของปัญหา กล่าวคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคิดวิเคราะห์ การพัฒนา ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่วนมาตรฐานอื่น ๆ โรงเรียนได้คิดค้น ปรับปรุงแก้ไขรักษาสภาพ และส่งเสริมในแต่ละมาตรฐานให้ดียิ่งขึ้น โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการระบุโครงการพัฒนาครอบคลุมทั้งด้านผู้เรียน ครู และการบริหารจัดการ กำหนดให้ผู้รับผิดชอบโครงการทำการรายงานผลการดำเนินงานทุกโครงการตอนสิ้นปีการศึกษา แต่พบว่าการสรุปโครงการขาดเครื่องมือวัดที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นการสรุปโดยใช้ความคิดเห็น ดังนั้นโรงเรียนจึงขาดข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ แม่นยำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินพัฒนางานแต่ละงานได้ตรงกับข้อเท็จจริง โรงเรียนยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาตามสัดส่วน ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้มาจากการเลือกสรรผ่านผู้นำชุมชนตามความเหมาะสม มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีการแสดงบทบาทโดยการร่วมแสดงความคิดเห็น สนับสนุนด้านงบประมาณ โรงเรียนยังไม่วางยุทธศาสตร์เชิงรุก ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชนหรือกระตุ้นให้มีส่วนร่วม ทำให้เสียโอกาสในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา ทั้งในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดหาสื่อ อุปกรณ์สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า สอดคล้องกับ ชัดทวัน ชนะชัย (2546) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า โดยส่วนรวมโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติงานในระดับมากและโดยส่วนรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน โรงเรียนไม่มีการรวบรวมข้อมูลจัดทำสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ครูอาจารย์ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดและจัดอันดับความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพโรงเรียน ด้านการดำเนินการตามแผน เป็นการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย คือมาตรฐานการศึกษา จัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน การจัดเอกสารสื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการตรวจสอบประเมินโรงเรียนขาดเครื่องมือการประเมินที่มีความเที่ยงตรงและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับ กฤษณพงษ์ เหมบุรุษ (2547) ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ดังนี้ บุคลากรขาดความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในขาด ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ขาดงบประมาณในการจัดอบรมแก่บุคลากร ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพ ขาดการวางแผน ระบบจัดเก็บ ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานขาดการต่อเนื่อง และผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องยังไม่ทราบถึงผลการดำเนินงานของโรงเรียนเท่าที่ควร และยังไม่สอดคล้อง กับ สุกิจ กลางสุข (2546) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

หนองเปิด สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด มีผลการวิจัยถึงสภาพ และปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน คือ บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนขาดเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการพัฒนา เนื่องจากโรงเรียนมีงบประมาณน้อยขาดการระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและท้องถิ่น โรงเรียนแก้ไขโดยการจัดประชุม อบรม สัมมนาและศึกษาดูงานให้แก่บุคลากร มีการกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน รวมทั้งการขอรับบริจาคจากชุมชน

1.2 ด้านการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม บางส่วนชอบมาโรงเรียนสาย นั่งหลักในชั้นเรียน ประพฤติตัวไม่เป็นแบบอย่างที่ดี ทำงานตามหน้าที่ไม่เต็มศักยภาพ โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษา แต่ครูไม่ได้นำหลักสูตรมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง แผนที่ใช้จะเป็นแผนสำเร็จรูป ครูขาดทักษะในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ครูส่วนใหญ่ขาดการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ขาดการสร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย และประเมินเพื่อตัดสินผล มากกว่าการประเมินเพื่อพัฒนา นอกจากนี้ยังขาดการนำผลการวัดผลประเมินผลมาเป็นข้อมูลในการ วางแผนพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูส่วนใหญ่จบการศึกษาวุฒิทางการบริหารการศึกษา สอนไม่ตรงเอกและตรงกับความต้องการ ภายในโรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ภายในเพียงพอตามสภาพของโรงเรียน แต่ครูส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสื่อเทคโนโลยีมากเกินไป ไม่พยายามผลิตสื่อด้วยตนเอง

1.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนได้กำหนดโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ มีการอบรมหน้าเสาธง ฝึกการรักษาสติทุกอิริยาบถทั้งการเดินแถว การรับประทานอาหาร สวดมนต์ไหว้พระ กำหนดจิต นั่งสมาธิก่อนเรียน ผู้เรียนปฏิบัติตนและแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน มีสัมมาคารวะ ไหว้ทักทายครูและผู้ใหญ่ มีมารยาทในการรับประทานอาหาร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สังเกตจากการร่วมกันรับผิดชอบทำความสะอาดเขตพื้นที่ ร่วมกันทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้วยความเต็มใจ ผู้เรียนบางคนเห็นคุณค่าของการออม โดยสังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมออมทรัพย์ รู้จักปิดน้ำปิดไฟทุกครั้งหลังจากการใช้ แต่ผู้เรียนจำนวนมากยังใช้เงินเก่ง ได้เงินมาโรงเรียนจะใช้จนหมดด้วยการซื้อขนม บางส่วนใช้เงินฟุ่มเฟือย ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมรักการอ่าน มีการสอนคอมพิวเตอร์ และมีการนำผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัยรณญาณและคิดสร้างสรรค์ ขาดทักษะในการสื่อสาร สรุปความผ่านการเขียน และการพูด ประกอบกับผู้เรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นการพัฒนาความรู้และทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทยยังต่ำ และผู้เรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่มีการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบ ไม่สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์เป็นองค์ความรู้ของตนเองได้

1.4 ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางชุมชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมงานบุญประเพณี การประชุมผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษา ก็เป็นการทำตามวาระบทบาทหน้าที่ โรงเรียนขาดการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้า

มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ขาดการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโรงเรียน ขาดการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ของโรงเรียนและขาดการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ชุมชนมีความคาดหวังว่า ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ การวัดประเมินผลตามแนวปฏิรูป และการวิจัยในชั้นเรียน ให้มีความรู้ กระจำงและสามารถนำมาปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ชุมชนร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ครูใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนในการดูแลผู้เรียนทุกฝ่ายร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนน่าจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแน่นอนโรงเรียน และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โรงเรียนนำแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือนำนักเรียนไปเรียนยังแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นและปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของชุมชนต่อไป

2. จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โรงเรียนควรปรับงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การบริหาร งบประมาณควรมีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกครั้ง แผนงาน/โครงการควรมีการสรุปรวบรวมจัดทำ เป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาทั้ง กระบวนการตั้งแต่การร่วมกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การร่วมพัฒนา การประเมินผลการพัฒนาและการนำผลการประเมินไปวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารควรดูแล สร้างขวัญ กำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด มีการนิเทศกำกับ ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ นอกสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระ และผู้บริหารควรดูแล สร้างขวัญ กำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด มีการนิเทศกำกับ ควบคุม ด้วยกลยุธามิตร ทั้งนี้เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

2.2 ด้านการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมพัฒนาเรื่องการเรียนการสอนตามวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายให้สอนและยังไม่มี ความถนัดนอกจากนี้ยังควรต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้ผู้ให้ข้อมูลหลักร่วมวิเคราะห์จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของชุมชน และผู้เรียนอย่างแท้จริง ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย ทั้งนี้ควรเร่งพัฒนาครูทั้งเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดประเมินผลตามแนวปฏิรูป และการวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูมีความรู้กระจำงและสามารถนำมาปฏิบัติจริงได้ เนื่องจากครูส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจไม่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว

2.3 ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนควรปลูกฝังเรื่องวินัย ความรับผิดชอบ การมีน้ำใจ เสียเสียสละเพื่อส่วนรวม การให้ความร่วมมือไม่เอาเปรียบผู้อื่น การใช้เงินอย่างประหยัด การใช้วัสดุ อุปกรณ์การเรียน และทรัพยากรของส่วนรวมและส่วนตัวอย่างคุ้มค่า ผู้เรียนควรพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ อย่างเร่งด่วน โดยครูควรเพิ่มการสอนวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และทำ

วิจัยในชั้นเรียนแก้ไขปัญหา ให้มีครูแนะแนวประจำโรงเรียนเพื่อคอยแนะนำให้ผู้เรียนใช้ วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เน้นกระบวนการเรียน การสอนให้เด็กกล้าแสดงออกโดยการนำเสนอและส่งเสริมความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ จินตนาการ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริม การเรียนรู้ผ่านสื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่ทั้งในและ นอกโรงเรียน ควรปฏิบัติให้ครอบคลุมผู้เรียน ทั้งโรงเรียน มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและนำ ผลไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลที่เกิดกับผู้เรียนและนำผล มาพัฒนาอย่างจริงจัง ที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

2.4 ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนและชุมชนจะต้องเป็นแหล่ง วิทยาการในการแสวงหาความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโรงเรียนนำภูมิปัญญาในท้องถิ่น นำ แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน ขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองให้โรงเรียนได้เป็นแหล่ง เรียนรู้ ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งโรงเรียนจะดำเนินการพัฒนาด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการ เรียนรู้ให้เกิดผล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้อง ดำเนินการพัฒนาไปพร้อมๆ กันทั้ง 4 ด้านทั้งมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการ เรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารและจัดการศึกษา มาตรฐานด้านพัฒนาชุมชนแห่งการ เรียนรู้ เพราะแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนทุกฝ่ายล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะ ทำให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในประสบความสำเร็จ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ชุมชนเป็น ฐาน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองเชียงทูน แสดงให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นงาน สำคัญในสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม ประกอบกับใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นแนวทางในการจัดประกันคุณภาพภายในโดยชุมชน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไข ปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึด หลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบการประกันคุณภาพ ภายในจึงส่งผลให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยในการดำเนินการตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้นจะต องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบหรือพัฒนา ปรับปรุงให้ เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลาช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอย่างมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณพงษ์ เหมบุรุษ. (2547). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี].
- ชัดวัน ชนะชัย. (2546). สภาพและปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย].
- สุกิจ กลางสุข. (2546). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหนองเปิด สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2565). ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา โครงการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 7 สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร.